

2008 YILINDA BİLGİ EDİNME BAŞVURULARI % 11 ORANINDA ARTTI.

Kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, bilgi edinme hakkına ilişkin başvurulara ait istatistiki verileri içeren 2008 yılı raporları, Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu tarafından değerlendirilmiş ve hazırlanan genel rapor Kurulun 27/04/2009 tarih ve 471 sayılı yazısıyla Başkanlığımıza sunmuştur.

Söz konusu rapora göre 2008 yılında Türkiye genelinde 1.099.133 adet bilgi edinme başvurusu yapılmıştır. Başvurularda 2008 yılında 2007 yılına göre yaklaşık yüzde 11 oranında bir artış gerçekleşmiştir.

2008 yılında toplam başvuruların yüzde 86,2'sine karşılık gelen 947.428 adet başvuruya olumlu cevap verilmiştir. 2007 yılında başvuruların yüzde 79,9 göre olumlu cevap verildiği göz önünde bulundurulduğunda, olumlu cevapların 2008 yılında yüzde 6 oranında arttığı görülmektedir. Kısmen olumlu kısmen de olumsuz cevaplanan başvuru oranı ise yüzde 4,7 olmuştur. Geçen yıl bu oran yüzde 11,5'dir.

Toplam başvurular içerisinde gizli ya da Devlet sırrı niteliğindeki bilgiler çıkarılarak bilgi ve belgeye erişim sağlanan 5.424 başvurunun, toplam başvuru içerisinde oranı yüzde ise 0,5'tir. Bu oran 2007 yılında yüzde 0,8'dir.

İlgisi nedeniyle diğer kurum ve kuruluşa yönlendirilen 58.522 adet başvuru olmuştur. Bu başvuru sayısının genel toplam içerisinde oranı yüzde 6,6'dır.

2008 yılında 81.466 adet başvuru reddedilmiştir. 2006 yılında yüzde 8 olan reddedilen başvuru oranı, 2007 ve 2008 yılında yüzde 7,4'e inmiştir.

Başvurusu reddedilenlerden yargıya itiraz edenlerin sayısında da 2007 yılına göre azalma görülmektedir. 2007 yılında yargıya 554 itiraz olmuşken, 2008 yılında bu sayı 424'e düşmüştür.

2008 yılı içerisinde Bilgi Edinme Değerlendirme Kuruluna kurum ve kuruluşların verdiği cevaplar üzerine 1.305 adet itiraz başvurusu yapılmıştır. Bu başvuruların 397 adeti kabul, 203'i ise kısmen kabul edilmiştir. 542 başvuru için kurum ve kuruluşların cevapları yerinde görüldüğünden red kararı verilmiştir. İtirazlardan 88 başvuru hakkında ise karar alınmasına yer olmadığına hükmedilmiştir. 63 adet başvuru da eksik evraklarının tamamlanmaması, başvurunun geri çekilmesi ve başvurunun mükerrer olması nedeniyle işleme konulamamıştır. İncelemeye alınan 8 başvurunun nihai kararı ise 2008 yılında alınamamıştır.

2008 yılında Kanun kapsamındaki kurum ve kuruluşlarca uygulamada karşılaşılan tereddütler için Kurula 19 başvuru yapılmış ve Kurulun aldığı kararlar ilgili kurumlara bildirilmiştir.

2008 yılında Türkiye Büyük Millet Meclis Başkanlığına 1.595 başvuru yapılmış; bunların 1.114'ü olumlu cevaplandırılmış; 177 başvuru ise ilgili kurumlara gönderilmiştir. Bilgi edinme kanalından yapılan ancak dilekçe niteliği taşıyan başvurular için de gerekli yönlendirmeler yapılmıştır.

Bilindiği üzere bilgi edinme özgürlüğü, ifade özgürlüğüyle yakın ilişkisi nedeniyle hem birinci kuşak hak ve özgürlüklere hem de iyi yönetim hakkı gibi bireysel talepleri aşan niteliğiyle üçüncü kuşak haklara yakındır. Bu bağlamda demokratikleşmenin küresel alanda kazandığı ivme ve bilgi toplumunun ulaştığı gelişmişlik düzeyi, bilgi edinme hakkının daha geniş boyutlarının ortaya çıkmasına neden olmaktadır.

İyi yönetim hakkı kamu yönetimlerinin doğru, adil, yansız, etkin, verimli ve etik ilkelerine uygun çalışmasıdır. Bireyler yönetenlerden bu temel niteliklere uygun yönetim koşullarının oluşturulmasını ve bu koşulların sürdürülebilir kılınmasını istemektedirler. Bu amacın sağlanması ise bireylerin kamu yönetimlerinin işleyiş ve çalışma koşulları konusunda bilgili olmalarını kesin bir zorunluluk durumuna getirmektedir. Bu nedenle bilgi edinme hakkı iyi yönetim hakkının bir unsurudur ve iç içe geçmiştir.

Bu bağlamda ülkemizde bilgi edinme sisteminin giderek yerleşmesi, demokratik kültürümüz ve katılım açısından umut vericidir.

[4982 Sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu Çerçevesinde Hazırlanan 2008 Yılı Bilgi Edinme Genel Raporunu inceleyebilirsiniz.](#)